

Universitätsbibliothek Paderborn

**Apologia R. D. fratris Thome de vio Caietani sacr[a]e
Theologi[a]e p[ro]fessoris emine[n]tissimi & Ordinis
Predicatorum generalis Magistri de co[m]parata
auctoritate Pap[a]e et ecclesi[a]e ...**

Cajetan, Thomas

Colonie, 1514

VD16 V 1241

Cap[itu]l[u]m q[ui]ntu[m] quo[d] eccl[es]ia h[...] p[otes]tate[m]
iurisdic[ti]o[n]is q[...] in [...]bis d[omi]ni [con]tinet[ur]. An s[i]c[ut] r[ati]one
sue totalitatis. an r[ati]one partis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34601

7.
hor. 7 auctoritates sc̄tor. 7 consuetudo ecclie. 7 civitas d̄m incedue
nientiū. q̄ oia p̄p̄t̄ iā dicta h̄ic in libello illo p̄sequēda omitto Saſ
em̄ patere puto hec. 7 q̄ p̄missioni d̄ni sufficiat exhibitio. quā me
diante Petro ordinarie. 7 mediantib; alijs apl̄is p̄ viam legatōis
om̄ibus eccl̄ijs fecit.

¶ Caplm̄ q̄ntū quō eccl̄ia h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis q̄ in s̄bis d̄ni
pt̄inet. An sc̄z rōne sue totalitatis. an rōne partis.

Quia autē p̄stat eccl̄iam de q̄ d̄ns loq̄f̄ habere pt̄tē iuris
dic̄tōis quātūcumq; p̄ illa s̄ba nō sit ei data. 7 varijs
modis intelligi hoc p̄t. opportunū videt̄ discutere mo
dū q̄ pt̄as iurisdic̄tōis ē in eccl̄ia. ¶ Sciendū igit̄ est q̄
Dupl̄r p̄t̄ intelligi. eccl̄iam ad lr̄am cui p̄ctm̄ fratris peccātis dicē
dū mādat d̄ns habere pt̄tē iurisdic̄tōis in foro exteriori de q̄ ē ser
mo. iuxta duos modos q̄b; de eccl̄ia (q̄ q̄dā totū fecit) aliq̄d veri
ficat̄. p̄mo rōne partis. sc̄do rōne ip̄ius totalitatis seu totū. Sicut
de hoīe q̄ etiā q̄dā totū ē. dicim; q̄ videt̄. q̄ audit r̄c. 7 verificat̄
rōne partis. qz videt̄ p̄ oculū. audit p̄ aurē r̄c. Et rursus dicim; de
eodē q̄ p̄fectissimū ē aīaliū. qd̄ ē aīal politicū 7 hm̄oi. 7 verificat̄ ra
tione ip̄ius totū vt p̄t̄. Et q̄dē q̄ de eccl̄ia rōne pt̄is. puta capis.
verificat̄ q̄ h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis soluedi 7 ligandi in foro exteriori.
dubiū nō ē. Et sic solum (vt p̄bab̄t̄ ampl̄) ad lr̄am verificari p̄t̄
p̄mo euāgelij q̄ eccl̄ia habeat pt̄tē. Qd̄ at̄ de eccl̄ia rōne ip̄ius to
tū hoc verificet̄ multipl̄r imaginari p̄t̄. Primo accipiēdo eccl̄iaz
q̄si totū homogeneū. i. s̄ilis nature p̄ totū. put̄ eccl̄ia ē collectio fi
deliū. oēs em̄ fideles inq̄tū fideles vni; sunt nature. Et sic eēt sen
sus q̄ eccl̄ia. i. collectio fideiū h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis r̄c. Et si in hoc
sensu intelligat̄ Dic eccl̄ie. seq̄t̄ q̄ cū in fide nō sit d̄m̄tia sexus 7 sta
tus. q̄ eccl̄ia laicoz 7 feminaz haberet iurisdic̄tōem in foro exteriori
ri. Et tenet seq̄la. tum qz oēs fideles sunt eiusdē nature. tū qz si con
tingat in aliq̄ eccl̄ia mori clericos oēs. remanet ibi vere eccl̄ia in h̄
sensu. i. collectio fideiū. 7 p̄sequēter s̄m̄ istā fantasiā illa haberet po
testatē excōmunicādi. imo si b̄n̄ p̄sideret̄. sumēdo eccl̄iam vt totū
homogeneū. qm̄ fides sola ē ei; natura. accidit illi totū q̄ aliq̄ eius
pars sit stat; clerical. qz in illo toto vt sic pt̄as ponit̄. ¶ Sc̄do q̄ p̄t̄
intelligi sumēdo eccl̄iam vt totū etherogeneū. i. dissilis nature. p̄
ut eccl̄ia p̄stat ex oib; mēbris officialib;. puta ep̄o. sacerdote. diaco
no. vel alijs q̄modolibet assignādis mēbris. Hoc em̄ totū. ē q̄si coz
pus p̄stās ex ocul. manib; r̄c. Et sic eēt sensus. Dic eccl̄ie. i. quoca
sioni integre mēbroz eccl̄ie. Et si in hoc sensu intelligat̄. q̄ ip̄m to
tū rōne sue totalitatis h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis. obstat̄ tria. Primo q̄
eq̄lis pt̄as int̄sue poneret̄ in q̄libet eccl̄ia. qm̄ vna tū pt̄as a d̄no

Folio

non unata est: et non magis de una quam de alia ecclesia, ut patet in lra. et ex
 antedictis. Secundo quod est maior intentio preteritis in ecclesia quam illa. Quod
 cum ligaueris super terram etc. Et tenet sequela, quod preteritis totius ecclesie ratione
 sue totalitatis, ponit superior etiam respectu papae. Falsitas autem de se
 quentis patet etiam ex verbis domini eadem verba replicatis que Petro dixerat. Et
 quatenus solueris super terram. Tertio quod non est data a christo immediate
 te. Mat. xviii. Quod tamen est totum fundamentum istorum. Et tenet sequela, quod tunc
 non erat institutum sacramentum ordinis, quod constituitur institutum sicut cum eu
 charistie sacramento predicat quod dominus pateret. Non igitur dedit dominus tunc ec
 clesie, id est conuati sacerdotum, diaconorum et episcoporum, que integrat generale con
 ciliium, preteritis iurisdictionis, quod non erant sacerdotes, nec diaconi, nec epi
 nec clerici, non enim aut nihil datur. Et si dicatur quod dominus tunc non dedit, sed
 promissit se daturum in illis verbis. Quod etiam alligaueris etc. Habeo in
 tentum quod nullibi in sacra scriptura habet quod dominus per semetipsum immediate
 ecclesie conuati preteritis iurisdictionis dedit. Et si instet, quod quod promissit se
 nauit, promissio quod non promissit per semetipsum immediate se datur, ut patet
 in lra. et ideo non oportet quod hoc obsuauerit, satis namque fecisset promissio
 ni sue, sicut in veritate de facto verificauit illa verba sua, mediante Pe
 tro in vniuersis ecclesiis. Quia igitur de ecclesie conuati quomodolibet su
 mat, non verificantur ratione sue totalitatis verba domini. Mat. xviii. in quibus to
 tum sit fundamentum ex auctoritate scripture, et tota aduersariorum opinio
 stat in hoc, quod conuati ecclesie ratione sue totalitatis habet preteritis immediate a domino
 consequens est ut verba domini verificentur de ecclesia ratione preteritis, puta capitulis, ut
 predictum est. Et propterea conuati animi acceptio fidei est. Dic ecclesie, id est pla
 to ecclesiastico, ratione cuius ecclesia ipsam potestatem habet.

¶ Caplin sextum quo patet (descendendo multorum sensu) intelligi quod ec
 clesia ratione sue totalitatis habet preteritis et habet quatenus preteritis aliquam iurisdictionis

Observandum quod est ne fallamur, videntes quatenus auctoritate
 iurisdictionis ecclesiastice in ecclesia ratione sue totalitatis, et
 propterea falsa iudicemus predicta. Non enim docuimus aut do
 cemur non venire ecclesie preteritis quatenus ratione sue totalitatis,
 sed sic non est data ei a domino Jesu christo immediate per illa verba Mat. xviii
 Non nego enim quod epi orientales venientes possint sicut quod vniuersi corporis et
 vna auctoritate ex suis officere, se etiam singulos subiuciendo illi, et sic
 illa preteritis in toto illo corpore ratione sue totalitatis existens, statuet supra
 illas ecclesias, actusque iurisdictionis exercebit. Sed tamen nihil poterit illa
 preteritis, nisi quod ex potestatibus singulorum et illarum subiectis surgere potest, propter
 quod si est aliquid reseruatum romano pontifici, non posset preteritis illa absol
 uere ab illo. Et similiter omnes vniuersi orbis plati, mortuo summo pon
 tifice vel sine illo, si venient communicando in vniuerso corpore et vniuersim
 in constituendo, constituerent in tota synodo illa preteritis vna super omnes